దినచర్యావళి శతకము

13278

శ్రీరస్తు.

దీనచింతామణిశతకే

పద్యకావ్యము.

ఇది

మంగు వేంకటరంగనాధరావువలన
ముద్రించి ప్రకటింపబడియె.

మొదటికూర్పు 1000 ప్రతులు.

కాకినాడ.
శ్రీవేంకటేశ్వర విద్యాసాగర ముద్రాక్షరశాల.
1914 వెల 0—1—0

శుభమస్తు.

అవిఘ్నమస్తు.

దీనచింతామణిశతక.

శ్రీమంతుండవుకీర్తిమంతుడవుసం సేవ్యస్వ
రూపుండవి । చ్ఛామోదంబొనరించు వాడవుశుచి
స్వాంతుండవౌటంగదా । నీమీదనతి ననుంచిగొల్తు
మెపుడున్నే నున్నదీయాప్తులు । న్నామీదంగరుణించి
బ్రోవవలెరా మాదీనచింతామణీ । ౧ ॥ దేవానీకథ
లెల్లమానవులకు న్దెల్పన్వి శేషించున । ద్భావంబొ
ప్పగనూఱుపద్యముల జెప్పంబూనితిన్వేడుక । న్నే
విద్వాంసుడగానునీచతము డన్నిర్విఘ్నసంపూర్తి
సం । భావింపన్వలెనయ్యనీవెదయరా । ౨ ॥ శ్రీ
యిష్టంబునబల్కు వాక్యములకుం జిత్రప్రకారం
బుగా । న్యాయంబొప్పగనుత్తరంబొసగుచున్వ్యా
మోహాశూన్యుండవై । మాయంద్వాతజభావముంచి
నలసన్మర్యాదునిన్నే నెద । న్నాయాతీతవిహారధీర
రఘురా । ౩ ॥ ఆయుర్వృద్ధియుబుత్రపౌత్రధన

ధా న్యాదిప్రభాప్రభృద్ధియు। జేయంగన్నరివారిలో
మిగులగా శ్రీబెంపసర్వాపదల్డోయస్నీ స్మర్ణం
బెచాలునుమహాదోషక్షపాభాస్కరా। మాయాతీ
తవిహారధీరరఘురా। ౪॥ మాయాకార్యము లేనె
ఱుంగనులస న్మాహాత్మ్యవిద్వద్గణ। ధ్యేయాకారుని
శాటభీకరుమహా తీవ్రప్రతాపాకరు। న్యాయా
చారవిచారచారునినువి న్నాణంబుగానెంచెద। మా
యాతీతవిహారధీరరఘురా। ౫॥ ఏయజ్ఞానుడు నీ
డుదాసజనుల న్నిందించునో వానికిం। బ్రాయశ్చిత్త
ము లేదుగావునభవ ద్భక్తాంఘ్రిప ద్మప్రవ। త్తో
యంబేగతియంచు నెంచెదభువిన్ దుష్టాత్మక శ్రీహ
రా మాయాతీతవిహారధీరరఘురా। ౬॥ ఈయు
ర్వీపరిపాలనంబువృథగా నేదల్చుచున్నాయఘి।
ప్రాయంబేలినవారిదాస్యమెమహా రాజ్యంబుగా
నెన్నునన్। న్యాయస్వాంతకృతాంత శాంతజనతా
నందాకరా శ్రీధరా। మాయాతీతవిహార ధీరరఘు
రా। ౭॥నీయుల్లాసమునీయెయారమునునీనేమంబు
నీశక్తియు। న్నీయందంబునునీ పరాక్రమమునీ ని
శ్చింతసంచారము। ధ్యేయంబుల్సతతంబునామది

కీవం దీభూతసర్వామరా । మాయాతీతవిహార ధీర
రఘురా । ౭ ॥ శ్రేయఃకాముకులయినబంధువుల
వం చింపంబ్రయత్నించియ । న్యాయంబైకనిపిం
చుమార్గమునవి ద్యాహీనుడైపల్కుచు । న్యాయా
వంతుడు గానజాలడుభవ న్మార్గప్రకారంబుల । మా
యాతీతవిహారధీరరఘురా । ౯ ॥ చేయంజాలకమం
చి కార్యములుదు శ్చేష్టార్థ మైకృత్రిమో । పాయం
బుల్సమకూర్చుహీనుడు మహాప్రాగల్భ్యసంయు
క్తుడై । ధీయుక్తుండు భవత్పదాబ్జముల జింతించుచున్ద
యాసాగరా । మాయాతీతవిహారధీర రఘురా ।౧౦
శ్రీనిత్యంబునురంబునందు జెలగ న్సిద్ధుల్సురల్కి
న్నరు । ల్నానారీతులసన్నుతింపగజగ న్నాథుండ
వైదాసన । న్మానసంబొప్పగ జేయుచుంటివిజగ న్మా
న్యప్రభావాకరా । మానిస్వాంతవిహారధీరరఘురా
మానాదుల్లొఅగంగసజ్జనులుసన్మానించి మోదింప
న । జ్ఞానంబిచ్చినసద్గురుప్రవరులాశ్చర్యంబుతో
జూడగా । నేనాడేలినవారిదివ్యపదవి న్స్వేచ్ఛంబ్రి
వర్తింతునో । మానిస్వాంతవిహారధీరరఘురా । ౧౧
వీనుల్బోకగనీముదాసులకథల్వించున్వినోదించుచు

న్నా నాదేశములంచునీవెయనివి న్నా ణంబుగానెంచిము । ర్మానాలాపములంద్యజించుచులస్మర్యాదతోనుండెద । స్మానిస్వాంతవిహారధీరరఘురా । ౧౩
శ్రీనీలాపృధిపతేసుజనతా సేవ్యాకృతేసంతతా । జ్ఞానాబోధ్యజగత్ప తేవరమ తే శౌరేహ రేయంచుని । న్నా న్మందంబున నెన్ని యాడెదజగ ద్వ్యాపారలీలాకరా । మానిస్వాంతవిహారధీరరఘురా ।౧౪॥ ఏనీవాడను సర్వ కార్యముల నీకిష్టంబుగానుండెద । స్నీ నామంబెజపించు చుందు నెపుడునీసుందరాకారమే । ధ్యానింతు న్హృదయంబు నందును రగం ధర్మాది సంపత్కరా। మానిస్వాంతవిహారధీర రఘురా మాదీన । ౧౫ ॥ ఏనామంబు సమస్తరోగహారమో యింద్రాది సంసేవ్యమో । నానాసౌఖ్యద మోహిమాద్రితనయా నాథాదిక ధ్యేయమో । యానీనామము నెంచిమించెదనుదివ్యానంత ధామంబున । మ్మానిస్వాంత విహారధీరరఘు ।౧౬
శ్రీనీలాపృథువ్రుల్చెలంగ నెదుట న్సేవాసమాసక్తులై । నానారీతులనారదుండు వరవీ ణాగానముంజేయగా । నీనిత్యోత్సవ మెన్న సాతరమెనిర్జిదవ్రి

ప్రమోదాకరా। మానిస్వాంత విహారధీరర। ౧౭॥
కానంజేరిజపంబు జేయుటయుగంగానర్మదాద్యా
పగా। స్నానంబుల్వర యోగమొల్సకల శాస్త్ర
ప్రక్రియాచర్చలు। స్నీనామస్మరణంబు బోలవుమ
హానీలప్రభా భాసురా। మానిస్వాంత విహారధీరర
ఘు। ౧౮॥ నానాజంతు మనోహారంబుసురవర్ణ్యాం
బైనశుద్ధామృతా। దానంబున్నధు రాన్నభక్షణము
లుందల్పన్బుధశ్రేణికి। స్నీనామస్మరణంబుకంటెనె
పుడున్నీచంబులంచెంచెద। న్మానిస్వాంత విహారధీ
రరఘు। ౧౯॥ నానాగర్భములందు బుట్టుటయు
నన్యాయప్రమాణంబులు। స్నీన స్నేహములన్య
దూషణములు న్హేయంబులంచున్వర। జ్ఞానుల్జేసిన
బోధలన్నిరమునన్లాఘించు చుందాల్చెద। న్మాని
స్వాంతవిహారధీరరఘు। ౨౦॥ చిత్తంబందు వసించు
కల్మషమునం ఛేదించియన్యాంగనా। విత్తాపేక్షల
మానిసద్గురినిన న్వేషించి శుద్ధాత్ముడై। బత్తిన్నీపద
పద్మముల్గొలుచు సద్వ్యాపారు నిందించుచు। న్మత్తు
ల్మత్త్వముగాన లేరురఘు। ౨౧॥ అందంబైనభవత్క
థాసుధగురుం డందించు చోదానికై। సందేహించు

చు దుష్టకార్యములని శ్శంకన్విచారించుచు । నింద
లొ్ందుచు నిందునందు జెడిదుర్నీతింబ్రవర్తించు
చు । స్వంమల్నీ కృపజెందలేరురఘు । ౨౨ ॥ కాయం
బస్థిరమంచుభోగములపై గాంక్షన్విసర్జించియు।న్యా
యంబైన పథంబు దొ్రకక-కమహానందంబుతో స
తక-వృత్తియుక్తున్నుగుణాలవాలుహనుమత్సేవ్యప్రభా
వోదయు । న్మాయాతీతుని నిన్ను దల్చెదరురా॥
౨౩ఎంయుంబుణ్యుడనంగ నొప్పెడుజనుండిఛ్ఛానిహీ
నాత్ముడై । యిందుశ్వేత సరోజతారపటలీ హీరా
మృతాసార స । తుక-ంద ప్రస్ఫురదమాణ కీర్తివిలస
తో-వందుదాసావళీ । మందారాకృతి నిన్ను ద
ల్చురఘు । ౨౪ ॥ ఆధముండైనజనుండు దోషముల
పై నాశంబ్రవర్తించిదు । ప్పృథులం గొందఱు జే
ర్చి ధుష్క-ఫలసంపాదించి భోధించున । త్పృథుడా
శ్రీపతివిష్ణునెన్ను మనుచున్భక్తాళితోనెప్పుడు । స్వ
ధు రాలాపముల న్వచించురఘు । ౨౫ ॥ సతతం
బున్భవదీయమంత్రములసద్జ్ఞానంబుతోదల్చుచు ।
న్వ్రతముల్సల్పుచు దివ్యతీర్థములసంపాదింపుచున్న
ర్వస । మ్మత సంచారము సాధుసంగమము యుష్మ

త్వాదకైంకర్యముస్తతిమంతుల్గానియాడబూనెదను
సమబుద్ధిందిగనాడి పండితులతో సావాసముందూ
రుచు। న్వీపతుల్దగ్గర జేరిదుష్కర్మల నన్వేషించి
బోధింపదు। ర్భ్రమచే గొందరునీదు దాస్య పద
మున్వర్జించు చున్నష్టక। ర్మములంబోవుచుముక్తిగన్గా
రు। ౨౭॥ దయయున్దానము ధర్మమున్శమముసత్యం
బుంగృతజ్ఞత్వము। న్భయమున్భక్తియు సాధుసంగ
తియుసంభావించి లోకేశునన్వయు గల్యాణగుణా
భిరాము నిజగద్వ్యాపారపారీణుబ్రి। న్మయునింజేరు
టనాకులెస్సరఘురా।౨౮॥ కదిసెంగాలమునీకుగా
నశుచివై కాంక్షన్విసర్జించిని। త్యదయోపేతుడవై
జగద్విభు నెదన్ధ్యానించుచున్స్తోత్రసం। పద జేకొమ్మ
నిదెల్పుచున్న గురునిన్వర్జించుచున్నిట్టిదు। ర్మదులాకొం
దఱుచెందలేరునినురా। ౨౯॥

అనుమానంబులచేత శాస్త్రనిర్ణయతవ్యాపారముల్మా
నిన। జ్జనసాంగత్యము రోసిదైవవిషయ జ్ఞానంబు
వర్జించుచు। న్ఘనపాపంబుల పారమేమియుమదిం
గానంగలేనట్టిదు। ర్జనుజుల్మీ పదమందలేరురఘు
రా। ౩౦॥ తనువేనిత్యమటంచు నెంచిమిగులన్దర్పిం

చి మోహించినా। ధనమంచుగృహమంచుసూర
నుచువిద్యాహీనుఁడైపల్కుచు। న్వినయంబున్భయ
ముంద్యజించిబహువుర్వేషంబులం దాల్చుదు। ర్మ
నుజుల్మీ పదమంద లేరు రఘురా। ౩౦॥ ఆనయం
బున్భవదీయదాసులయెడ హానిన్విచారించుచు। స్జ
నకుందిట్టుచు తల్లివాక్యముల కైనం దేహముంబొం
దుచు। స్వినరాకుండగదుష్టవాక్యములచేవిద్వాం
సులస్దూరుదు। ర్మనుజుల్మీ పదమంద లేరురఘురా।
౩౨॥ తనయజ్ఞానముద్రింపలేకధనలుబ్ధత్వంబు పె
పొందదు। ర్జనులంగొందఱనాశ్రయింపగనినిస్సా
రంబుసంసారమం। చనఘుల్దెల్పినవాక్యముల్వినన
కయత్యాశంబ్రవర్తించుదు। ర్మనుజుల్మీ పదమంద లే
రురఘురా। ౩౩॥ సనకాద్యుజ్జనకాధులున్నిగులవిజ్ఞా
నంబు శోభిల్లజే। సినసద్గ్రంధములం బఠింపకపర
స్త్రీలోలురైదుష్టయవా। వన మేనిత్యమటంచుభోగ
ములకున్వ్యామోహముం జెందుదు। ర్మనుజుల్మీ ప
దమంద లేరురఘురా। ౩౪॥ తరుణత్వంబున మేనె
ఱుంగ కమహాదర్పంబునం జేయుదు। స్తరపాపంబ
ను రోగవర్గమునసంతాపించుచున్నట్టిదు। ర్భరచిం

తాపత్రయైనమానవులకున్భాపింపనీపాదసం । స్మరణం
బేపరమౌషధంబురఘురా । ౩౫ ॥ దురితంబుల్దొల
గింప మానసముసంతోషింప దుర్వారసం । చరణం
బు ల్వీడిపింప మంచిపనులన్సాగింపదుశ్చింతల । న్మా
రియింపన్స్వరయోగులందెడుపదంబందింపనీ పాద
సం । స్మరణంబేతగియున్న దయ్యారఘురా । ౩౬ ॥
ధరణిన్సజ్జనమాయమున్న మాళిసంతాపాన్వి తం
బున్నరా । మరణవ్యాధిభయంబుచే గడునరమ్యం
బైనసంసారసా । గరముద్దాటియనంతదివ్యతరసౌ
ఖ్యంబొందనీపాదసం । స్మరణంబేతరిసర్వలోకులకు
రా । ౩౭ ॥ మదగర్వాదివిహీనుసర్వసుర సన్మాన్యు
న్మహాబాహుని । స్మదితస్వాంతునఖండశక్తిసహితు
న్మోహాంధకారార్కుని । న్సదయున్సర్వజగన్ని వా
సునిమహాసంపత్కరున్సాశ్వతు । న్మదిలోనిన్నె ద
లంచు చుందు రఘురా । ౩౮ ॥ విమలంబై సురగే
యమైనగతి నన్వేషించుచిత్తంబుతో । గమనీయం
బగుకాశిలోమరణమ్ముం గాంక్షించియున్నట్టియు
త్తములన్మోక్షమునొందజేయమదిలోవర్తించి ని
దివ్యనా । మమెబోధించుమహేశ్వరుండురఘురా

౩౯ ॥ శివసంస్తుత్యమనోజ్ఞపుణ్యచరితాసీతాసతీర
త్నవ । ర్ణ్యవిలాసామృదుహాసభాసుర భవన్నామా
మృతాస్వాదనో । ద్భవవిజ్ఞానవిశారదుండువిబుధస్తవ్య
ప్రభావుండుధ । ర్మవిధింజూడగ బజ్తిపావనుడురా ।
౪౦ ॥ పరులన్వంచన సేయనెప్పుడుమదిన్భావించు
చుంజంచలాతరళంబైన శరీరమేమిగులనిత్యంబంచు
నెవ్వాడునీ । చరణాంభోజములందలంపమదిలోజ
ర్చింపడోవాడుదు । ర్తరణావేదనజెందునిశ్చయ
మురా । ౪౧ ॥

విమతుల్చెప్పినమాటల న్వినకనిర్విఘ్నంబు
గానీపదా । బ్జములంగొల్చుచు బాహీమాంకరుణ
యాపద్త్రాపతే శ్రీహరే । కమలా క్షాచ్యుతయం
చునిన్ను మదిలో గాంక్షించు బుణ్యాత్ముజ । న్మమె
జన్మంబని యెన్నవచ్చురఘురా । ౪౨ ॥ సమయంబ
య్యెనురమ్ములెమ్మని పటుస్నానంబు గావించుచు ।
న్యమదూతల్సనుడెంచి పాశముల వేయన్భీతుడై
మానస । భ్రమచే బ్రాణిచలింప లేడనుచు సంభా
వించినీదివ్యనా । మమెపుణ్యుండుదలంచు చుండు
రఘురా । ౪౩ ॥ తమయా రామ గృహాదికంబుక

డు నిత్యంబంచు నత్యంతము । భ్రమతోఁగూడినదు
ష్టులేర్పరుచుదు ర్వార్త్తల్సెవింబెట్టకో । కమనీయాం
గ హారేషుకుందయని సౌఖ్యంబిచ్చు నీదివ్యనా ।
మమేప్పుణ్యంబు దలంచుచుండురఘురా । ౪౪ ॥అ
మితంబైన యభక్ష్యభక్షణము దేహాస్వాస్థ్యముం
ద్రోచునో । యము డేవేళభటాళి బంపునోయ న
త్యం బీజగంబెల్లజీ । వముచూడంగడుజంచలంబను
చుసం భావించి నీదివ్యనా । మమేప్పుణ్యంబు దలం
చుచుండు రఘురా । ౪౫ ॥ నియత శ్రీపరిభాసి తు
న్యమితదుర్జిత్తిన్ని శాటావళీ । జయ సంతుష్టమన
స్సుర దాసజనతా స్వాంతోచ్చలద్దర్శనం । శయసం
ఛేదకుసర్వ మంగళకరున్సంశాన్యచారిత్రజి । న్య
యునిం జేష్టగోరుచుండెదనురా । ౪౬ ॥ హాయ
మేఘంబులువేయు సేయుటయు కాశ్యాదిప్రి
యాణంబులు । న్నియమ్మో వేతజపంబులుం ద్రిజ
గతీనిర్జిదన్నిసామర్థ్యస । ప్రియ వాక్యామృతసా
గరోపమిత గాంభీర్యస్థయాశాలిజి । న్యయునిద్ద
ల్పుట బోలవయ్య రఘురా । ౪౭ ॥ అకలంకాత్మ కు
లయ్య గొంవఋభవద్ధ్యానంబుచే నున్న నే । వక

బృందంబులకోర్కెఁ దీర్చుటకు నైస్వప్నంబునన్వ
చ్చిర । వ్యాకటాక్షంబుల జూచుచున్నగుచుసమ్భా
షించెదీవన్నన । ప్రత్యవాదించెద రేమి సేయుదు
నురా । ౪౮ ॥ అమితంబైనదయా రసంబలరనాకై
సేయుచున్నట్టికా । ర్యము లేయెన్నగ లేదువన్న
గ విభుండైనన్భవద్భక్తిపు । ణ్యామతులార్వమనేక
యోగిజనములబ్బార్థింపనీచేయుక ।క్రమము లేనెన్నగ
నెంతవాడ రఘురా । ౪౯ ॥ భయభక్తులల్గలనాకునా
సఖులకున్స్వప్నబునంబూర్ణహాదయశోభిల్ల గద
ర్శనంబొసగుచున్నర్థంబులం దెల్పినం । శయము
లావినయట్టి పుణ్యాకథలంబర్చింప గావిన్న వి । క్ష
యముంజెందుదు రెల్లలోకులుసురా । ౫౦ ॥

ఎలమిం బాహ్యయుగంబులంధ్వజపముత్రైచ్చై
ననీమంబు వెంపలరం జేసిన వారికైనభవదీయా
కారముంజూపకే । కలిలోబుట్టినమాకు బామరు
లకుంగాన్పించునీవైనని । ర్మలకారుణ్యము నెన్న నా
తరమెరా । ౫౧॥ నరవిద్యాధరసిద్ధసన్నుతభవన్నా
మాంకితాష్టాక్షరీ । స్మరణంబేనొనరించుచుండ గరు
ణాసంపూర్ణహాసంబుచే । సరసంబైనముఖారవింద

రుచి హెచ్చన్వాలకానీకునా । సర్వణంబేపనియంచు బలిక్రితివిరా । ౫౨ ॥ సను నేదల్చుచునుండనొక క్రతజనిర్నిదక్రిస్వరూపంబుతో । వనజాతాయతచారు నేత్రములతో భావానుబంధంబుతో । ముని సేవ్యామరపాద్యపదములతో ముద్దయిన నెమ్మోముతో । మనమానందమునొందజేసితివిరా । ౫౩ ॥ మదిలో నన్భవదన్యదైవములసంభావింపనామాననా । సదయాయానతినిమ్మటన్న నగుచు న్సంతుష్టిన ధ్యాత్మనా । ౪ దసంప్రోక్తములయిన వాక్యముల యర్థంబుల్విచారించినె । మ్మదితో నుండుమటంచుబలిక్రితివిరా । ౫౪ ముద మొప్పారగ నాకు జేసినదయాపూర్ణంబులౌ కార్యము । ల్బుదదాకంగొనియాడబూనిననుసంతోషాబ్ధి యుప్పొంగెయే । పదముందో చదుగాన భక్తజనముల్వర్ణించుమీపూర్వసం । పదలంగొన్ని టినెన్ని గుల్కెదను । రా । ౫౫ ॥ సిరి మోమందము మెచ్చి ముద్దుగొనుచు న్ప్రేమించు వైకుంఠముం । దిరమందుండగ రావణోపహతులై దేవర్షులో శ్రీహరీ । స రవింబొప్పు మటన్న దక్షణమె దాసప్రార్థనల్దీర్ప దామరసాప్తాన్వయమందునిల్చితివిరా । ౫౬ ॥ చి

ర కాలంబు విశేషభక్తియుతుడై శేషాద్రిపైస్వామిపు
ష్కరిణింబ జైరథుండు చేసినతపసామర్థ్య మేరీతి
దో । సురలగ్గింప గబిడ్డవైతివిక విసుత్యుండవస్సర్వసం
స్మరణీయుండవునైన సీవెరఘురా । ౫౭ ॥ సుమన
స్సేవ్యపదాంబు జుండిత్రిభువనలోత్రితవ్యచారిత్రుని ।
న్విమతప్రాణివాహరున్న రోజనయనున్వి శ్వేశ్వరు
న్శాశ్వతుం । గమనీయాకృతి భాసమానునినిసుం
గన్నట్టికౌసల్యజ । న్మమునే నెంతని సన్నుతింతుర
ఘురా । ౫౮ ॥ మునిసంపూజ్యములైన నీదుచరితం
బుల్విన్నమాత్రానస । జ్జనులత్యంతము విస్మయం
బు నుఖమున్సంతోషముజెందుచో । నెనరొప్పార
గ నీమొగంబు గనుచున్నీ తల్లికౌసల్యనె । మ్మనమం
దెంత ముదంబు జెందినదోరా । ౫౯ ॥

వినయంబున్భయ భక్తులుం జెలగగా వీక్షిం
చుచున్న ప్పుచుం । జనువున్ముద్దును గుల్కగా మృ
దుపదస్పర్శంబు గావించుచు । న్గననీయంచును బు
వ్వ బెట్టుమనుచున్సంపూజ్యకౌసల్య నె । మ్మనమా
నందమునొంద జేసితివి । రా ॥ ౬౦ ॥ అమలస్వాం
తకులైనయెల్లజనులుంబ్రార్థింప నేనాడు జ । న్మము

లేకుండి యనంతనామముల సమ్మానిల్లుచున్నభక్త
కా। మములందిర్పగ జన్మమెత్తి మునిసంస్మాప్రండ
వైరామనా। మముచే భూమి జెలంగితీవు రఘురా
౯౧। గుణవంతుల్భయుత పుత్రై పజవగా ఘోరధ్వ
నింజేయు రా। పణుశంపంజను డెంచుచుండి పిమ
లస్వాంతుందయావంతుస। ధ్గుణభూషుండగు శే
షునిస్సతత నిర్దోషుస్సుభరద్వేషుల। క్ష్మఖునింగానొ
సరించితీవుగద। రా॥ ౯౨॥ అరిభీతిప్రదఘోరనా
దయుతశంఖాంశంబుచేసత్రికాయానిరతుంబున్యా
చరితుప్రసజ్జన హితున్నిషట్కామసన్మిత్రయుతు। ర్భ
రతుంబాలిత సత్యసంగరు భవద్భా వజ్ఞునిన్భక్తిసం
భరితుంజేసి యశంబునొందితివి। రా॥ బలవద్రా
క్షసనాశనోగ్రముశివ బ్రహ్మాదిగేయంబు సం।
చలదుల్కాంబున వక్రవిక్రమమునొ చక్రంబుశ
కోత్రపము।న్బలవంతుస్గుణవంతు గోటితరణి స్ఫా
రప్రభావంతు ని।ర్మలుశత్రుఘ్నునిగానొనర్చితి
వి రా। చాతుర్యంబును రూపము స్విభవమున్సం
పూర్ణసంవత్కళా। దాతృత్వంబును సర్వలోక
జనకత్వం బొందియున్నట్టిసీచేతోమోదినిమైన

పూతచరిత క్షీరాబ్ధిప్రతిష్టగ । స్నాతస్సి తగజేసి మించితివి । రా ॥ ౬౫ ॥ జలదధ్వానము బోలెచాట కమహోచండధ్వనింజేయుచో । వలచాలస్యము చంపుచంపు న్నభిహర్షివాదించుచో । వెలదింజంపు ట దోషమంచు దయతో వీక్షించు నీచిత్తని । ర్మలత న్వర్ణవ సేయనాతరమె । రా । ౬౬ ॥ అమలస్వాం తులు మౌను లెల్ల మిగులన్వర్షింపనీకంత కృ । త్సమయంబయ్యెను రక్షముండయను విశ్వామి త్రునింగాంచితీ । క్రమముగావచ్చెడు చాటకన్నవిల సద్బాణంబుసంధించి మ । ర్మములంజెండివధించి తీవురఘు । రా ॥ ౬౭ ॥ బహురక్షోవృతతాటకాకృ తమహో బాధాన్వితంబైనదా । గహనంబైనతలంబు దాపసులకున్గమ్యంబుగా జేసితీ । వహాహోయిట్టియ శక్యకార్యములు సత్యంబొప్పగా జేయుట । ల్మహా నీయుండవునీకెచెల్లుగద । రా ॥ ౬౮ ॥ అకలంకా త్ముడు కౌశికుండు నియతిన్యజ్ఞంబుగావించుచో । స కల ఖ్షల్బెగడంగవచ్చి యసురుల్చండస్వరూపుల్మ హా । వికటాస్త్రలుధిరంబు దెచ్చిసవనోర్విం జల్లగాద ద్దురా । త్మకులన్నించి జయించి తీవుగద రా । ౬౯ ॥

అదయుంచాపసయజ్ఞముల్చెఱచుచు న్వర్తిం
చు పాపాత్మకు । న్గదితా సత్యవచస్కదుష్టచరితుం
గంసారిసంసేవనా । ముదితస్వాంత సుధాంశు రా
హునిమహా మోహాన్సుబాహున్మహా । మదవ
ద్బాహువధించితీవుర ఘురా । ౨౦ ॥ అదరస్వాం
తకులైసుబాహునకుదోర్డైఘోరుతారకకుసు । ల్ప
దివేల్వొంబడి రాగయజ్ఞమహాలోబ్రిహ్మార్షులం గో
ట్టుచు । న్వదకుంభింద్రిము బోలవచ్చుకరిను న్నారీ
చునీచ్చున్నహా । మదవాచుంబడ జిమ్మితీవురఘురా ।
౨౧ ॥ విమలత్వత్పదభూళిసోకగబతిద్వేషంబుచేఱా
యియై । యమితవ్యాధిసమేతయై నిజశరీరాపేక్ష
చేనున్న గా । తమసీమంతినిపూతయై సుదతియైదై
వేశనీపాదపద్మముల న్భక్తిని బూజచేసె గదరా ।
౨౨ ॥ కపటంబేమియు లేకనీపదపరాగం బాత్మగాం
క్షించుచు । న్జపనిష్ఠన్నిజభర్తనొందుటకు నైచర్చిం
చుచున్నట్టితా । పపరీతాత్మనహల్యసర్వముని సంభా
వ్యనహాపుణ్యనా । త్మపతింగూర్చి యశంబునొంది
తివిరా । ౨౩ ॥ అథముల్చెష్టలుదక్కిసంభ్రమముచే
నార్తధ్వనింజేయగా । గుథరంబుల్ప్రతి ఘోషసంచ

యములై ఘూర్ణిల్లుచుండంగదు।ష్ట థులా రాజుల
గుం డెఝల్లనగనీ శానోచ్చబాణాసనో। స్థనం
బద్భ్రుతమయ్యో నందజికిరా। ౨౩॥ నయవంతుండ
గు కౌశికుండు మదినానందించుచుండంగని। త్య
యశోభాసురుడై నయట్టిజనకుండా మోదముం
జెందవి। ప్రియకార్యంబులు దల్చుచున్న యథము
ల్భితిత్రిపాకోపవి। స్తయము ల్సెందవరించె సీతనిను
రా। ౨౪॥ అదయులాత్రిక్షసు లెల్లభీతిల గనత్యం
తంబుభూమీసురు। ల్తదిసుప్వాంగగ నేముహూర్త
మునయు ష్తత్ర్రంత దేశంబున। స్తుదిత త్లేలనరత్న
హారమిడెనోభూ పుత్రియానాటిసం। పదవర్ణింపగ
నాతరంబెరఘురా। ౨౬॥ మునిసంపూజ్యచరిత్ర
భాసురశర త్పూర్ణేందుబింబాస్యబా॥ వనవంశోద్భ
వసర్వశాస్త్రవిలసత్ప్రవీణ్యాబుణ్యవ్రత। న్వనజాత్రా
యతభాసమాన నయన స్వేదేహీబెండ్లాడినీ। మన
మందెంతముదంబు జెందితివోరా। ౨౭॥ జనకుం
డౌనని మెచ్చ దోడిసుదతుల్వాంఘిచి మోదింపగా
జననీనీసరివారు లేరనుచువి శ్వామిత్రుడగ్గింపస। స్త
నుజుత్లేలననీకళత్రిమగుచు న్తాయమ్మ సీతమ్మనె।

ష్మనమందెంతముదంబు జెందినదొరా । ౭౭ ॥ సతు
లెల్లన్ను తియింప బుణ్యాలగుకొ సల్యాదులెన్నంగ
ని । త్యాతపస్సిద్ధివిరాజమానులు వశిష్ఠాదుల్వినోదిం
పస । ద్ద్యుతియౌ పజ్త్రిరథప్రభుండు జనకున్వర్ణింప
గాసర్వస । మ్మత మైనీదువివాహమయ్యె గదరా ।
౭౮ ॥ అణిమధ్యన్సుగుణాన్వి తన్సకలవి ద్యాభా
సురస్త్రీరిభూ । షణబూర్ణేందువి రాజమానవదనన్స
న్మానితన్సర్వల । క్షణసంభాసితనార్త్రి ళ్ఘన్సిరయశ
స్సంపూర్ణుధీమంతుల । క్ష్మిజునొందన్సమకూర్చి తీవు
గదరా । ౮౦ ॥ చెలులెల్లన్ముద మొందుచుం గెలకుల
న్సేవింపుచుండంగసం । చలదిందీవర నేత్రి శాశ్వత
యశస్సౌందర్య సంపూర్ణసం । విలసత్పల్ల వపాణి
వహిందవిలసద్వేషున్భశోభూషని । ర్మలచిత్తున్భర
తున్వరించెగదరా । ౮౧ ॥ సదయుండై జనకుండు
రత్నములువ స్త్రంబుల్సమర్పించుచు । న్ముద మొం
దన్స్మృతకీర్తిసాధుజనసంపూజ్యా న్శ్రుకీర్తిన్దయా । వ
దవీనిశ్చల బెండ్లిచేసి ఘనసంభావ్యాత్ముశత్రుఘ్ను
నె । మ్మదినుప్పొంగగ జేసితీవుగదరా । ౮౨ ॥ అర
విందాననసీత చిత్తమునకు న్హర్షంబు బుట్టించుచు ।

గ్గురువైనట్టివశిష్ఠ మహామునివదిగో గుల్కం బ్రసంగిం
చుచు । న్వరసాకేతమునన్వసించితివిది వ్యంబౌవి
వామోత్సవ । స్మరణంబందఱు చేయుచుందర
ఘురా । ౨౩ ॥ ఎలమిన్న్రిమదమోఘ్యనాశ్రితజనం
బెల్లం బ్రిసేవింపద । మ్ములతోడన్మ అదండ్రితోస
ఖులతో భూపుత్రితోదల్లిపం । ద్రులతోసంతస
మొందుచున్న విలస దూ్రిప్వయాకారిని । ర్మలుని
న్నెన్ని నమస్కరించెద నురా । ౨౪ ॥ సరసీజోల్ల
సమాన నేత్రయుగళ స్వారత్క్రాపావీక్షణా । ధర
ణీనిర్జర సేవ్యమానచరణా దైత్యారిసంతోషణా ।
కరుణారత్న నివాస సాసుజభవ తక్కళ్యాణదివ్యో
త్సవ । స్మరణంబిచ్చు సమస్తభాగ్యములురా । ౨౫ ॥
నిరతంబున్భవడీయ కింకరులతో నేస్తంబు వా
టించుచు । న్బరుషాలాపములన్వచింపక సదా భ
ద్రపరిచారంబుతో । మదుంబర్వత నారదాదిముని
సంభావ్య న్మహారస్కని । స్సరియింతు న్హృద
యంబునందురఘు । రా ॥ ౨౬ ॥ హారుదత్యంతవినో
ద మొప్పగహా 'స్యాలాపముల్వాలకగా । బరమా
నందముతోడ రత్నమయ మహాపర్యంకమందున్న

తా। మరసస్ఫారవిలోచనుంబరిల సన్నందనిత్తున్ని
న్నసం। స్మరియింతున్హృదయంబునందురఘు రా
౨౭॥ వరయోగుల్భయభక్తులొప్పగజగద్వ్యాపార
మున్నిదునం। చరణంబుందెలియంగ జెప్పమనగ
న్నంత్సష్టి వేదాంతశాస్త్రరహస్యంబులుదెల్పుచుండి
న జగత్సాక్షించిదానందుని। స్సరియింత్సుహృద
యంబునందు రఘు। రా॥ ౨౮। హరుడుందామ
రసాత్తుడు న్విధియునింద్రాద్యష్టదిక్పాలకు। ల్స
రసీజాప్తుడు చంద్రుడున్గరుడు డున్న శ్శేషుడున్ని
వెగా। బరిశీలించుచు భేదబుద్ధికృత చాపల్యంబు
బోగొట్టిని। స్సరియింత్సుహృదయంబునందురఘూ
రా। ౨౯॥ పరమంబై వరయోగిగమ్యమగుచున్నాభ
సిల్లుచున్నట్టిసీ॥సరసంజేరిన బాగ్యశాలికిబునర్జన్మం
బు లేదంచు సత్పురుషుల్ని ర్మలమైనవాక్యముల చేబోధిం
ప మోదించిని॥ స్సరియింతున్హృదయంబునందు ర
ఘు। రా॥ ౩౦ ॥జరచేబీడుతుడయ్యుమూర్ఖజనుడ
జ్ఞానంబు చేసొమ్ముకై। పరులన్వేడుచు వారిచేతగ
డుదు ర్వాక్యంబులంబొందుటం।బరిశీలించిదురాశ
జెందకజగ ద్బంధుందయావంతుని। స్సరియింతు

హృదయంబునందురఘు । రా ॥ ౯౧ ॥ దరహాసం
బను వెన్నెలన్వెలయువక్త్రబింబన్నిశాకాంతుచే । గ
ర మొప్పారుచునున్న దివ్యపురుషున్గాంభీర్యధై
ర్యాన్వితు । న్నరవిద్యావరకౌశలాన్వితునివిజ్ఞానపరి
దున్నిస్ను సం । స్మరియింతున్హృదయంబునందుర
ఘు । రా ॥ ౯౨ ॥ నిరతాభీష్టదదివ్యనాముఁవిలసన్నీ
లోత్పలశ్యాముని । ర్జరసంస్తుత్యగుణాఢ్యిరాముమ
దవత్సంఘాతభీముందివా । కరవంశాంబుధిసోము
శాశ్వతయశః కాముమ్మహాధాముని । స్మరియింతు
న్హృదయంబునందు రఘు । రా ॥ ౯౩ ॥ అరిషడ్వ
ర్గములోనదుష్టతరమౌ యాశన్విసర్జించు టే । పర
మానంద సుఖంబటంచుమదిలోభావించి యెల్లప్పు
డు । న్బరులన్వేడక ఘోరరాక్షసహరున్బ్రహ్మర్షి
గేయున్నిను । స్మరియింతున్హృదయంబునందు
రఘు । ౯౪ ॥ జరచేబీడితులైనవారి బహుకష్టంబు
ల్విచారించియా । తరుణత్వంబున నేమహామహి
ము సీతాకాంతుశాంతున్నిశా । చరసంఘాంతకు బు
ణ్యకావ్యనిరతున్సర్వేశ్వరున్నిస్ను సం । స్మరి యిం
తున్హృదయంబునందురఘు । రా ॥ ౯౫ ॥ అరయ

న్నాత్మగణంబులోమిగుల సూక్ష్మాకారముం జెం
దియున్నరివారెవ్వరులేక సర్వభువనస్ఫారస్వరూ
పుండవై। యురురూపంబున గొప్పవస్తువులలోను
న్నట్టిని న్నెట్లునే। స్మరింయింతున్హృదయంబునం
దురఘు। రా॥ ౯౬॥ అన్యస్త్రీధనలోభహీనులగు
చు న్స్వాధీనచేతస్కులై। వన్యంబైనఫలాదికంబు
దినుచున్వాంఛల్విసర్జించుచు। ధన్యస్త్రీపతినిన్ను
నెన్ను చునదాధర్మవ్రతోపేతులౌ। మాన్యుల్మాయ
నతిక్రమించెదరు। రా। ౯౭॥ ఈవిశ్వంబుననీన
మీపగతమై హేలాగతిన్భూమిజా। దేవీరత్నము
చేసి న్నటిపనులంధీహీనులైనచ్ఛ్రిత। ప్రావీణ్యంబు
లు లేనిమానవులు నీపైనుంచిరంచేను సంభావింతు
న్హృదయంబునందురఘు। రా॥ ౯౮॥ కార్యంశ్రీ
హరితోషణమ్మనుచు నత్కర్మప్రియున్న న్సదా। చా
ర్యులైచ్ఛగ దివ్యధామమున సంస్థాపించినీపూజచే
నార్యుండొందుసుఖంబు నీపదమునందున్నట్టి వేద
స్ఫుర। న్సర్వ్యాదల్వివర్ణింపు మందజికి। రా॥ ౯౯॥
మన్వైవాన్యదుపైమి తేపదయుగ మ్మాన్యమ్మటంచె
న్ను న। న్మాన్యులైచ్ఛగ నీదురూపమునసన్మానించి

ప్రకటన.

సంస్కృత శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణమునకు సరియైన ఆంధ్రవచనముగ రచించి 250 పుటలపైని మంచికాగితములపైని అచ్చువేయించి స్త్రీపురుషాదులకు బోధపడునటుల యీమోక్షగ్రంథమును విక్రయించుచున్నారము. వెల వి. పి. గాక రు 1—0—0.

మంగు వేంకట రంగనాధరావు,
బుక్కుసెల్లర్,
గోదావరిజిల్లా, కాకినాడ.

